

**2014-2020 m. ES struktūrinės paramos veiksmų
programų išankstinio vertinimo paslaugos**

ES struktūrinės paramos administravimo sistemos efektyvumo vertinimas

Vertinimo rezultatų pristatymas,
2013 05 21

ES SP administravimo efektyvumas: pagrindiniai veiksniai

Esminės funkcionavimo prielaidos:

- tinkama institucinė sandara, efektyvus funkcijų pasidalinimas bendradarbiavimas tarp skirtingų institucijų
- žmogiškųjų išteklių pakankamumas ir efektyvumas

Sisteminis ir institucijų lygmuo:

- pavestų funkcijų vykdymas laiku (TTG, TTP)
- užtikrintas priimtinas patikimumo (reguliarumo) lygmuo
- pakankama finansinė ES struktūrinės paramos įgyvendinimo sparta
- administracinių procedūrų taikymo kokybė

Administraciniai kaštai ir administracinė našta:

- įgyvendinančiųjų institucijų administraciniai kaštai (sąnaudos)
- administracinė našta, tenkanti pareiškėjams ir projektų vykdytojams

Priemonės, kiti veiksniai:

- IT sistemų efektyvus veikimas ir supaprastinimo priemonių taikymas

Esminės ES SP administravimo sistemos prielaidos

ESAMA SITUACIJA

- Kontekstas: legalistinis administravimo pobūdis, perteklinis reguliavimas (pvz., viešieji pirkimai)
- Nuosekli institucinė sistema, besiremianti „ekzekutyvinės agentūros“ modeliu (turinio ir administravimo atsiejimas)
- Sukaupti administraciniai gebėjimai ir patirtis
- Žmogiškieji ištekliai VKS institucijose yra pakankami

KYLANTYS IŠŠŪKIAI

- Trūksta proporcingumo principo taikymo
- Funkcijos tarp JI ir ministerijų ar kt. valstybės institucijų glaudžiai susipynusios
- Ribotas delegavimas, institucinė sistema išliko tripakopė
- JI sukaupti gebėjimai ir patirtis gali būti ne iki galo išnaudoti

SIŪLOMI SPRENDIMAI

- Užtikrinti administravimo sistemos tęstinumą ir gebėjimų išsaugojimą
- Naujoms VKS institucijoms funkcijas deleguoti tik supaprastintų intervencijų atveju
- Aiškesnį delegavimą JI derinti su geresne, aiškiau reglamentuota jų atskaitomybe, turinio žinių stiprinimu
- Skatinti institucijų tarpusavio bendradarbiavimą ir dalijimąsi gera patirtimi

Sisteminis ir institucijų lygmuo

ESAMA SITUACIJA

- Sparta: Daugumos VP lėšų įsisavinimo sparta yra pakankama, II MP patikrą atlieka laikantis PAFT nustatytų terminų
- Korektiškumas: tikėtinas klaidų lygis sudarė 1,17 proc. visų 2011 m. EK deklaruotų išlaidų
- 2012 m. pab. jau buvo visiškai ar iš dalies įgyvendinta 60 proc. per 2011 m. atliktą auditą teiktų rekomendacijų
- Valstybės ir regionų planavimo procedūrų taikymas pasiteisino

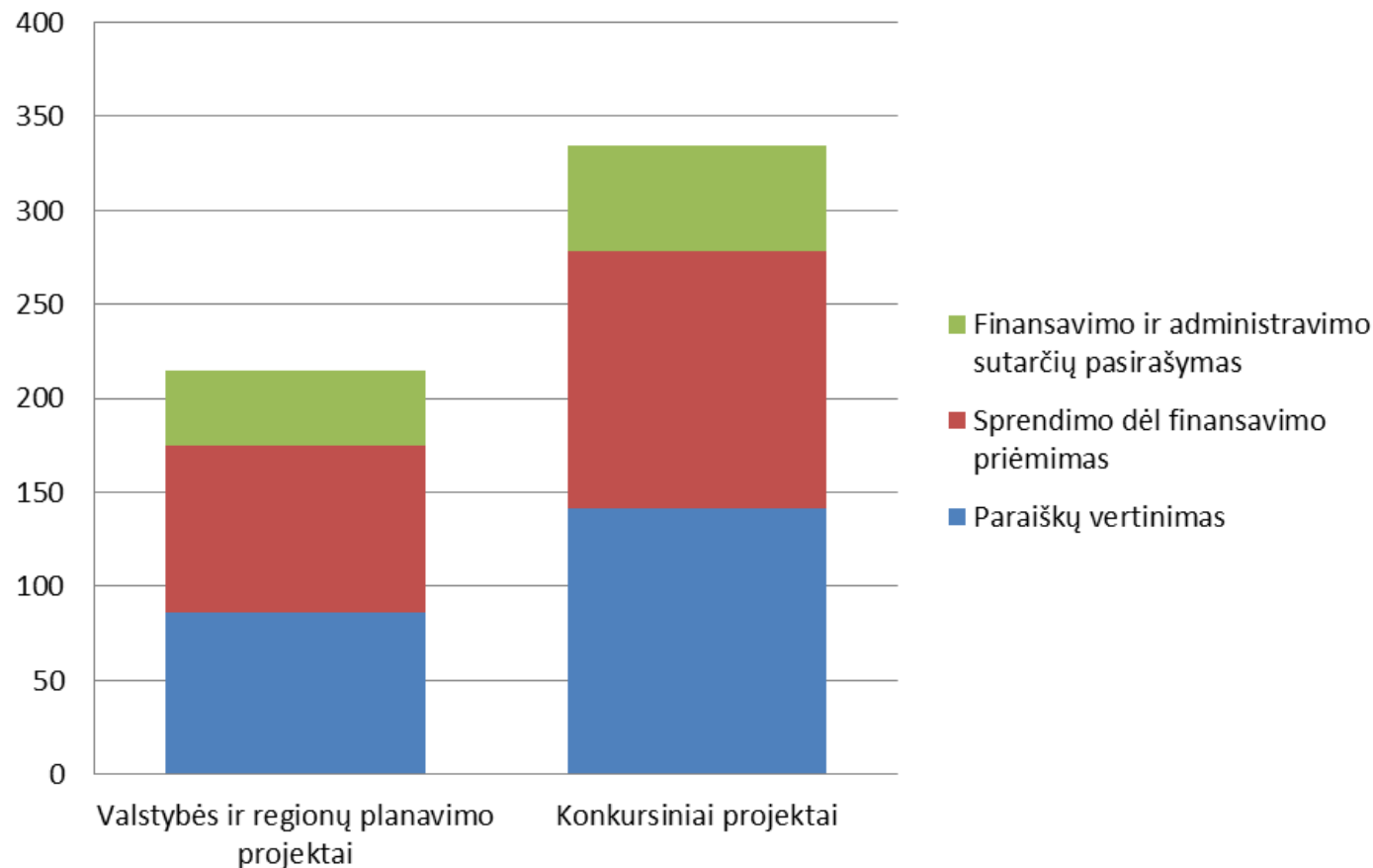
KYLANTYS IŠŠŪKIAI

- Užtrunkantis sprendimo dėl finansavimo priėmimo procesas
- Nepakankamas kai kurių FI ir VD priemonių lėšų įsisavinimas
- Valstybės projektų planavimo procedūros spragos (alternatyvų ir KNA analizės savalaikiškumas, „popierinis“ strategiškumas)
- Regionų projektų planavimo procedūros spragos (investicijų integruotumo trūkumas, bendradarbiavimo stoka)

SIŪLOMI SPRENDIMAI

- Dėmesys ne tik paraiškų vertinimo trukmei
- Dėmesys intervencijos administravimo supaprastinimui ir aktyvesniam įgyv. agentūrų įtraukimui
- Valstybės projektų strategiškumas, proporcingumo principo taikymas
- Regioninio lygmens intervencijų integruotumo didinimas

Paraiškų vertinimo, sprendimo dėl finansavimo priėmimo bei finansavimo ir administravimo sutarčių pasirašymo trukmė d.

Šaltinis: 2012 m. lapkričio 26 d. SFMIS duomenys.

Į administraciniai kaštai

ESAMA SITUACIJA

- Lietuvoje veikianti ES SP administravimo sistema yra labiau orientuota į vidutinių ir stambių projektų administravimą
- Į sąnaudas, vykdant pagrindines ESSP administravimo funkcijas sudarė mažiau negu 1 proc. administruojamų paramos lėšų
- Įl daugiausiai laiko sąnaudų sukelia MP patikra

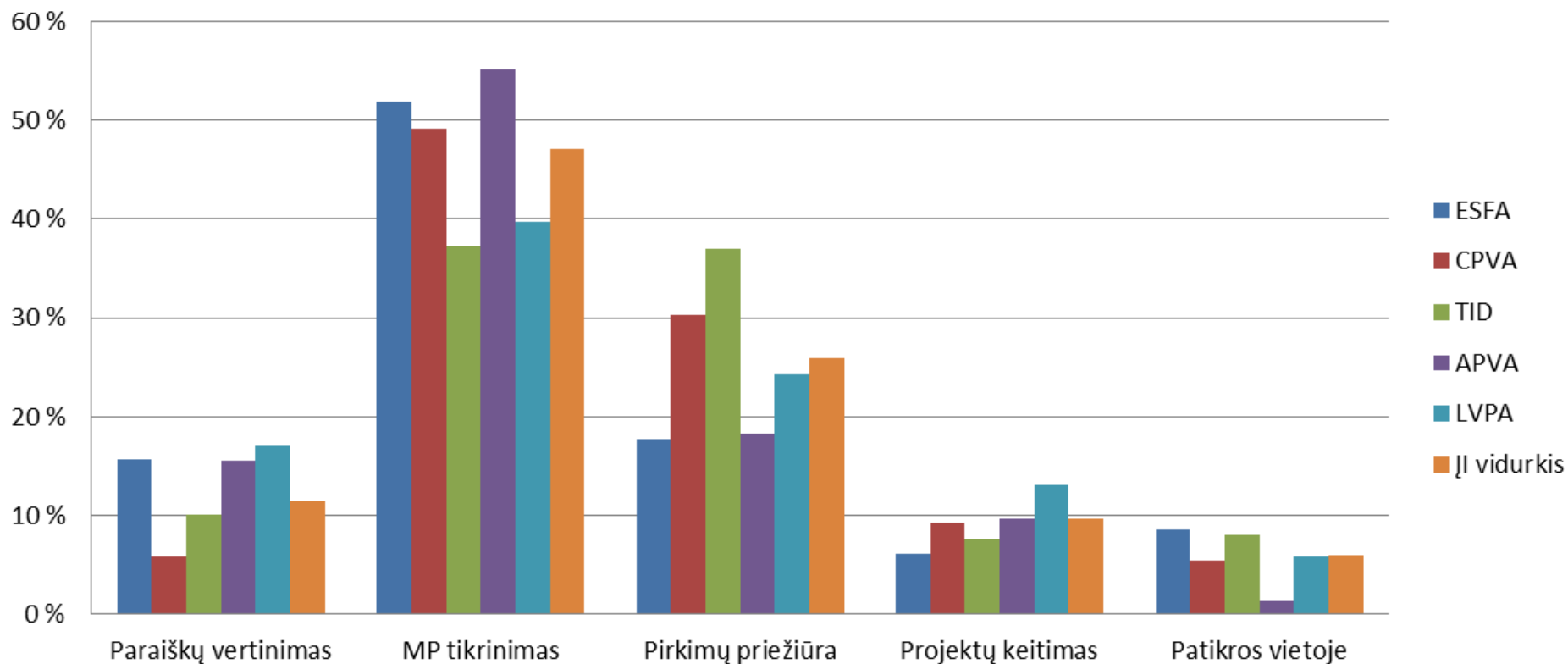
KYLANTYS IŠŠŪKIAI

- Reikalavimai projektams ir jų administravimo praktika yra menkai diferencijuojama pagal projektų dydį
- Supaprastinimo priemonių taikymo fragmentiškumas ir trūkumas

SIŪLOMI SPRENDIMAI

- Diferencijuoti reikalavimus projektams, atsižvelgiant į projektų ar išlaidų kategorijų dydį
- Mažiems projektams taikyti standartizuotas intervencijas, paprastesnę paraiškos pateikimą, naudoti supaprastintas išlaidas ir pan.
- Mažinti investavimo sričių, kuriose dominuoja „minkšti“ projektai, kompleksškumą

Atkirų procedūrų darbo sąnaudų dalis bendrose administracinėse sąnaudose (%)

Šaltinis: sudaryta VPVI pagal apskaičiuotus darbo krūvius, pateikiamus ES SP administravimo sistemos efektyvumo vertinimo galutinės ataskaitos 2 priede.

Administracinė našta projektų vykdytojams

ESAMA SITUACIJA

- Projektų vykdytojai yra patenkinti bendradarbiavimu su JI
- JI keliami reikalavimai ir paklausimai projektų vykdytojams yra vertinami kaip aiškūs ir suprantami
- Išlaidų tinkamumo, įvairių kitų projektams keliamų reikalavimų reglamentavimo gausa ir teisės aktų fragmentacija (kiekis ir kaita)

KYLANTYS IŠŠŪKIAI

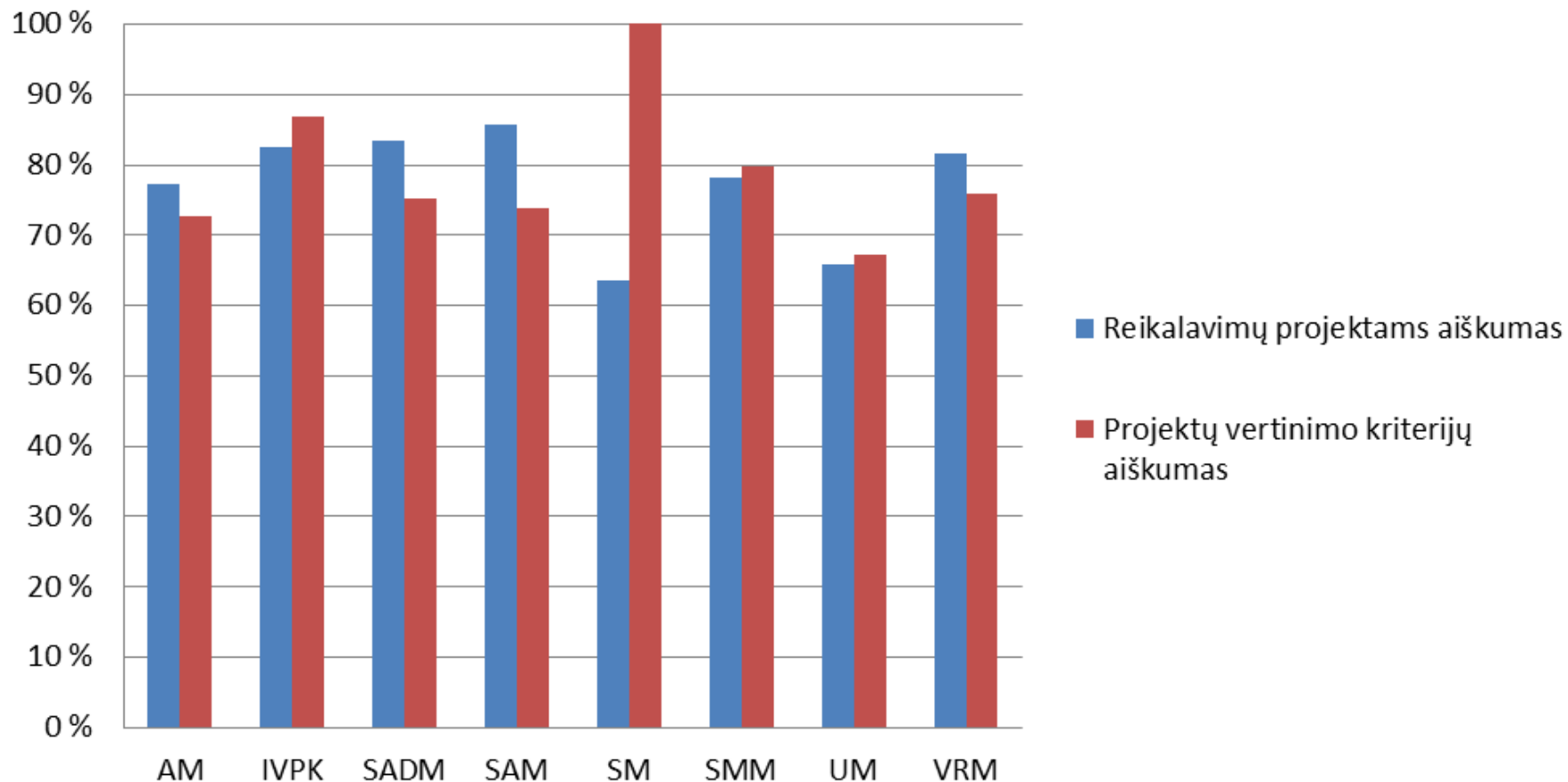
- Skirtingas išlaidų tinkamumo taisyklių traktavimas tiek tarp pačių įgyvendinančių institucijų, tiek tarp tos pačios įgyvendinančios institucijos projektų vadovų
- (išoriniai veiksniai, pvz., viešųjų pirkimų reglamentavimas)

SIŪLOMI SPRENDIMAI

- Proporcingumas + standartizavimas (supaprastinimo priemonių griežtas reglamentavimas, baigtinis išlaidų tinkamumo ir kitų reikalavimų reglamentavimas)
- Aktyvesnis tarpinstitucinis bendradarbiavimas, siekiant vienodinti praktikas
- JI vidinės administracinės kultūros kaitos skatinimas, keičiant požiūrį į projektų vykdytojus (atskaitomybė, mokymai)

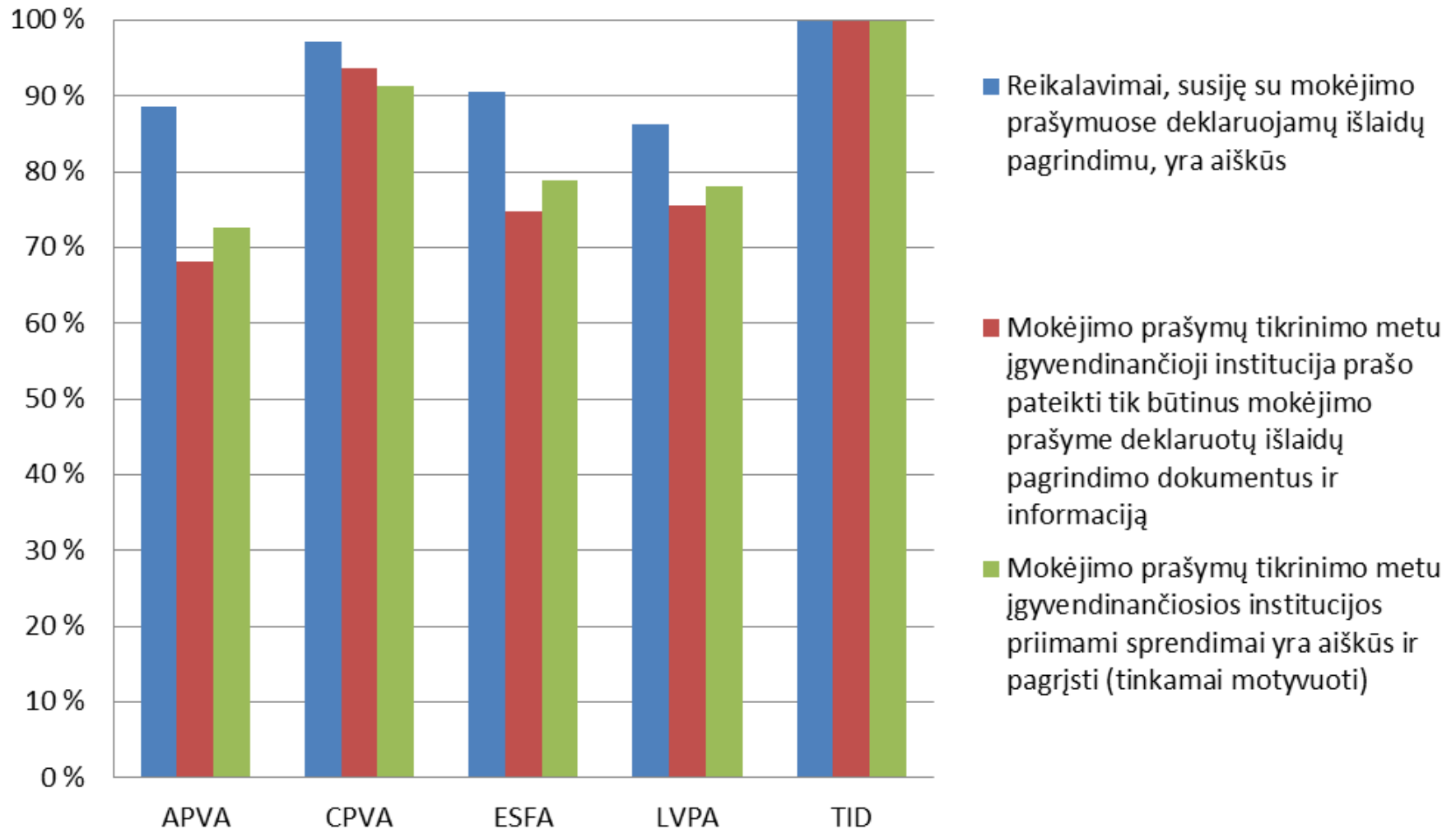

Reikalavimų projektams bei jų vertinimui aiškumas pareiškėjams

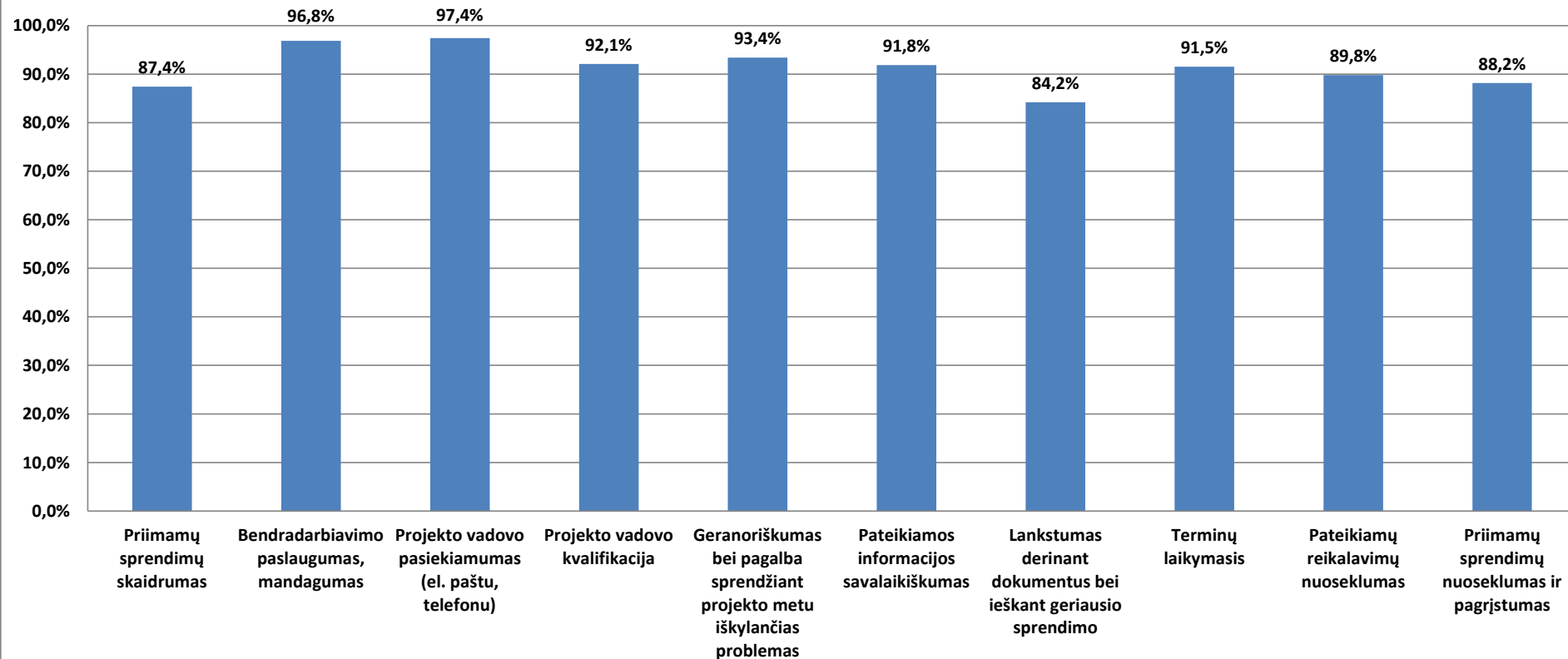
Šaltinis: VPVI atliktos projektų vykdytojų apklausos duomenys

MP vertinimo aiškumas projektų vykdytojams

Šaltinis: VPVI atliktos projektų vykdytojų apklausos duomenys

Projektų vykdytojų pasitenkinimas įgyvendinančiųjų institucijų darbu

Šaltinis: VPVI atliktos projektų vykdytojų apklausos duomenys

Supaprastinimai ir IT priemonės

ESAMA SITUACIJA

- Supaprastinimo priemonės taikomos fragmentiškai
- Supaprastintos išlaidos dažnai yra taikomos kompleksiniuose projektuose
- 2007–2013 laikotarpiu įvyko svarbus kokybinis SFMIS pokytis
- Tiek projektų vykdytojai, tiek paramą administruojančios institucijos labai palankiai vertina SFMIS bei DMS funkcionalumą ir patogumą vartotojui

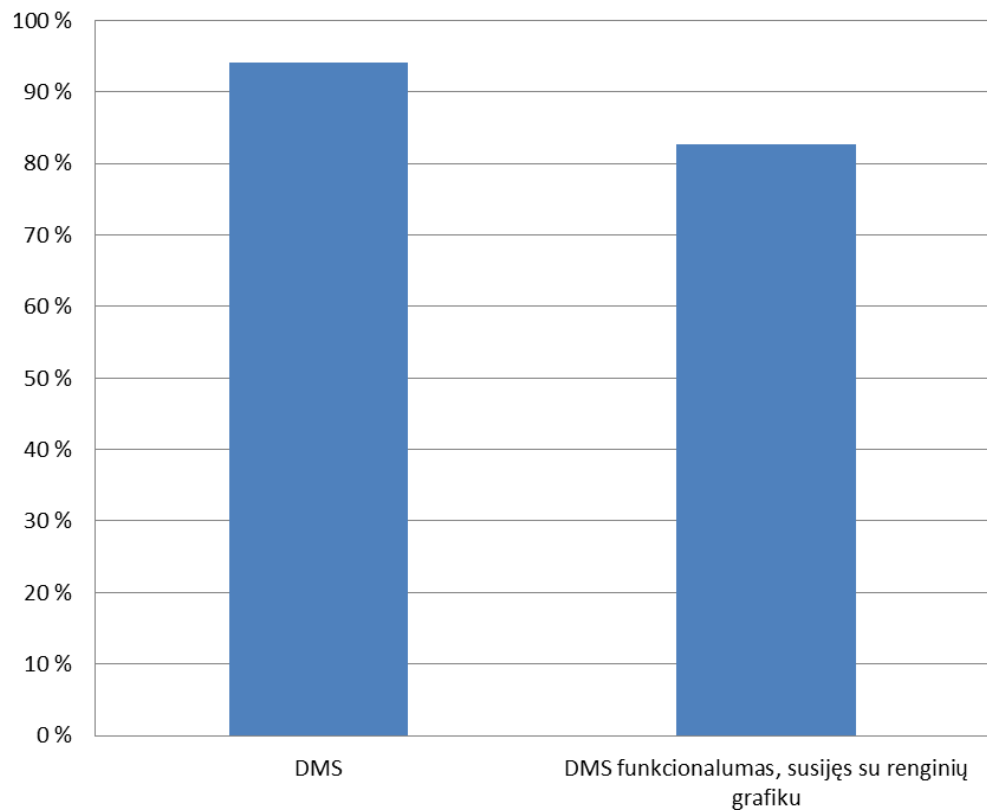
KYLANTYS IŠŠŪKIAI

- Ribota supaprastinimo priemonių nauda dėl netinkamo jų pritaikymo (praktikų, teisinio reglamentavimo kaita)
- PV kelis kartus prašomi pateikti tuos pačius dokumentus
- Projektų pirkimų priežiūros instrumentų nebuvimas SFMIS
- Ne iki galo užtikrintos duomenų mainų galimybės

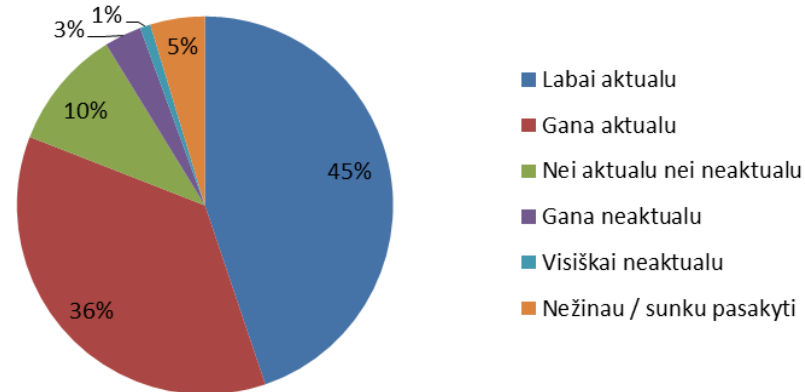
SIŪLOMI SPRENDIMAI

- Standartizuoti intervencijas, pritaikant supaprastinimo priemones
- Su supaprastintų išlaidų taikymu susijusios praktikos turėtų būti taikomos nuosekliai, jos turi būti nekeičiamos ir plačiai pristatytos pareiškėjams bei projektų vykdytojams
- Užtikrinti platesnes duomenų mainų galimybes
- Toliau plėsti SFMIS ir DMS galimybes/ pritaikomumą

Projektų vykdytojų pasitenkinimo lygis DMS funkcionalumu ir patogumu vartotojams

Ar Jums būtų aktuali galimybė teikti visus su projekto įgyvendinimu susijusius dokumentus bei duomenis elektroniniu būdu?

Šaltinis: VPVI atliktos projektų vykdytojų apklausos duomenys

Ačiū už dėmesį!